Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CCXXXII. — Wydana i rozesłana dnia 29. grudnia 1917.

Treść: (M 506—508.) 506. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia związku gospodarczego przemysłu cegielnianego. — 507. Rozporządzenie, w sprawie utworzenia związku gospodarczego przemysłu cementowego. — 508. Rozporządzenie, w sprawie uregulowania obrotu cementem.

506.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 22. grudnia 1917,

w sprawie utworzenia związku gospodarczego przemysłu cegielnianego.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Członkowie związku.

Wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się produkcyą cegieł, należą do związku gospodarczego przemysłu cegielnianego.

Związek gospodarczy ma swą siedzibę w Wiedniu.

Przedsiębiorstwa, w których produkcya cegieł obejmuje tylko część ruchu, są co do tej części członkami związku. Dla zakładów i przedsiębiorstw, założonych w czasie obowiązywania tego rozporządzenia, rozpoczyna się przynależność do związku gospodarczego z dniem rozpoczęcia czynności.

Za cegły po myśli niniejszego rozporządzenia należy uważać wszelkiego rodzaju murówki, cegły do brukowania, klinówki, sklepieniówki, ściankówki, studniówki, kominówki, gzymsówki, cegły do filarów.

cegły formowe, cegły drążone, cegły okładzinowe i licowe, wszelkiego rodzaju cegły szlamowe, cegły dziurkowate, cegły puste, rury drenowe, dachówki wszelkiego rodzaju, cegły szczytowe wszelkiego rodzaju, cegły z cementu żużlowego i cegły cementowe wszelkiego rodzaju oraz cegły wapiennopiaskowe.

Co do korzystania z praw, wynikających z przynależności do związku gospodarczego a w szczególności z prawa do równomiernego przydzielania materyałów surowych lub pomocniczych rozstrzyga przy przedsiębiorstwach, które istniały już przed wybuchem wojny, rodzaj i rozmiar produkcyi poszczególnych przedsiębiorstw w czasie przed dniem 1. sierpnia 1914, o ile odstąpienie od tej zasady nie jest wskazane ze względu na zapotrzebowanie zarządu wojskowego lub państwowego w czasie wojny. Decyzya w sprawie tych wyjątków, tudzież co do praw owych przedsiębiorstw, które powstały dopiero po dniu 1. sierpnia 1914, zależy od swobodnego ocenienia Ministra handlu - w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny - po wysłuchaniu kierownictwa związku.

Co do przynależności do związku gospodarczego rozstrzyga w wątpliwych przypadkach Ministerhandlu według swobodnego uznania po wysłuchania kierownictwa związku.

\$ 2.

Cel zwiazku gospodarczego.

do brukowania, klinówki, sklepieniówki, ściankówki, celw związku gospodarczego jest regulostudniówki, kominówki, gzymsówki, cegly do filarów, wanie produkcyi, zbytu i konsuracyi cegieł (§ 1.)

ze szczególnem uwzględnieniem wojskowych i innych interesów publicznych.

Do związku gospodarczego należy w szczególności:

- a) prowadzenie dokładnego przeglądu co do stosunków pracy i urządzeń warsztatowych wchodzących w rachubę przedsiębiorstw, przeprowadzanie badań zapasów, produkcyi i zbytu, w razie potrzeby za współudziałem właściwych izb handlowych i przemysłowych;
- b) stawianie wniosków i współdziałanie odnośnie do wszystkich zarządzeń, które odnoszą się do zaopatrywania przemysłu cegielnianego w potrzebne surowce i materyały pomocnicze oraz w materyały opałowe;
- c) przydzielanie surowców i materyałów pomocniczych oraz materyałów opałowych poszczególnym przedsiębiorstwom, o ile związkowi przysługuje prawo rozrządzania tymi materyałami;
- d) regulowanie i popieranie produkcyi i zbytu cegicł;
- e) współdziałanie przy rozdziałe cegieł w granicach przepisów, wydanych w sprawie obrotu cegłami, oraz przy ustanawianiu postanowień zasadniczych w sprawie odpowiadającego stosunkom miejscowym sposobu rozdziału cegieł;
- f) współdziałanie przy regulowaniu cen i warunków sprzedaży;
- g) wspieranie władz centralnych radą przy rozdawaniu zamówień;
- h) przedstawianie wniosków i współdziałanie przy normowaniu kwestyi gospodarczej administracyi, które dotyczą cegieł, w szczególności przy wszystkich zarządzeniach, odnoszących się do uregulowania i popierania produkcyi oraz przywozu i wywozu, przy wydawaniu i stosowaniu zakazów przywozu i wywozu, przy zarządzeniach w zakresie polityki handlowej i opieki społecznej, regulowania stosunku pracy i pośrednictwa pracy, tudzież przy wszystkich kwestyach, które wynikną przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego, wkońcu wykonanie zarządzeń, do tego się odnoszących, o ile je Ministerstwo handlu lub za zgoda Ministerstwa handlu inna władza centralna związkowi gospodarezemu poruczy. W czasie trwania wojny bedzie Minister handlu porozumiewał się w tym względzie z Ministrem wojny i z Ministrem obrony krajowej. Co do zaopatrywania armii w polu jest decyzya zastrzeżona wyłącznie Ministrowi obrony krajowej w porozumieniu z Ministrem wojny.

Badanie zapasów (§ 2., lit. a) nie rozciąga się na własne zapasy zarządu wojskowego lub państwowego. Związkowi nie przysługuje też prawo rozrządzania zapasami cegieł, zajętymi przez zarząd wojskowy przed utworzeniem związku.

§ 3.

Prawny charakter związku gospodarczego.

Związek gospodarczy jest osobą prawniczą. Zastępuje go na zewnątrz kierownictwo związku (§ 11.). W imieniu związku podpisuje przewodniczący lub jeden z zastępców w sposób prawnie obowiązujący.

8 4.

Obowiązki członków związkn.

Członkowie związku winni wspierać cele związku i zaniechać wszystkiego, co może utrudniać lub przeszkodzić ich wypełnianie.

Winni oni stosować się do zarządzeń, wydanych przez kierownictwo związku, także do tych, które dotyczą przyczyniania się do kosztów prowadzenia czynności i udzielać wszelkich informacyi, potrzebnych do ich przygotowania i przeprowadzenia.

Członkowie związku winni nadto poddawać swe przedsiębiorstwa i prowadzenie interesów każdemu nadzorowi, potrzebnemu dla osiągnięcia celów związku. Nadzór ten wykonywać będą csobne organa urzędowe, lustanowione przez Ministra handlu, a podczas trwania wojny także przez Ministra wojny, które co do swych spostrzeżeń mają przedkładać sprawozdania Ministrowi handlu, względnie Ministrowi wojny.

§ 5.

Biura dla zgłaszania zapotrzebowania i biura rozdziału.

Związkowi gospodarczemu będą dodane biura dla zgłaszania zapotrzebowania poboru cegieł tudzież biura rozdziału. Przy tworzeniu tych biur należy mieć na oku stosunki miejscowe w poszczególnych krajach koronnych.

Zakres, rodzaj i skład tych biur ustanowi Minister handlu w porozumienin z Ministrem wojny.

§ 6.

Organa zwiąska.

Organami związku są:

- a) zgromadzenie związku;
- b) wydział związku,
- c) kierownictwo związku.

§ 7.

Zgromadzenie zwiazku.

Zgromadzenie związku składa się z 72 wybranych reprezentantów należących do związku przedsiębiorstw (§ 1.).

Wybór tych reprezentantów odbywa się w 3 grupach:

- a) przedsiębiorstwa, posiadające tylko piece polowe albo piece do wypalania bez ustawicznego ognia, wybierają zwykłą większością głosów ze swego grona 24 reprezentantów,
- b) przedsiębiorstwa, posiadające nie więcej jak 2 piece do wypalania (piece kręgowe) z ustawicznym ogniem, tudzież fabryki cegieł z piaskowca wapnianego, fabryki cegieł z cementu żużlowego i fabryki cegieł cementowych wybierają ze swego grona większością głosów 24 reprezentantów,
- c) przedsiębiorstwa, które posiadają więcej niż 2 piece do wypalania (piece kręgowe) z ustawicznym ogniem, wybierają również ze swego grona zwykłą większością oddanych głosów 24 reprezentantów, przyczem każde przedsiębiorstwo tej grupy otrzymuje tyle głosów, ile posiada pieców kręgowych.

Przeprowadzenie wyboru reprezentantów jest rzeczą kierownictwa związku — przeprowadzenie pierwszego wyboru reprezentantów jest rzeczą prowizorycznego kierownictwa — pod nadzorem Ministra handlu. Wybory odbywają się w drodze pisemnej i będą liczone tylko te głosy, które nadeszty aż do ostatniego dnia terminu, ogłoszonego dla oddawania głosów.

Zgromadzenie związku, składające się z tych wybranych reprezentantów, zbiera się conajmniej raz na rok. Powołuje je w drodze pisemnej kierownictwo związku — pierwsze zgromadzenie (celem ukonstytuowania się) zwołuje prowizoryczne kierownictwo — a to conajmniej na 8 dni przed dniem, wyznaczonym na zgromadzenie; pierwsze zgromadzenie (celem ukonstytuowania się) winno odbyć w ciągu 4 miesięcy od chwili zamianowania prowizoryczuego kierownictwa.

Na żądanie jednego z komisarzy rządowych albo na pisemną prośbę, podpisaną conajmniej przez 12 członków wydziału związku (§ 8.) lub conajmniej przez 30 członków zgromadzenia związku lub conajmniej 150 członków związku, należy zwołać zgromadzenie związku najdalej do 4 tygodni. Zgromadzenie jest zdolne do powzięcia achwał bez względu na ilość obecnych członków zgromadzenia związku.

Uchwały zgromadzenia związku zapadają zwykłą większością głosów obecnych. Na zgromadzeniu związku przewodniczy przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców. Pierwszem zgromadzeniem związku (celem ukonstytuowania się) kieruje przewodniczący prowizorycznego kierownictwa lub jeden z jego zastępców.

Zgromadzeniu związku zastrzega się:

- powzięcie uchwał co do opłat, jakie mają być pobierane od członków na pokrycie kosztów prowadzenia spraw związku;
  - 2. zatwierdzanie rachunków;
- 3. przyjmowanie sprawozdania o działalności kierownictwa związku;
  - 4. wybór wydziału związku (§ 8.).

Każdy wybrany reprezentant ma prawo stawiać wnioski na zgromadzeniu związku i wystosowywać pytania do kierownictwa związku.

Wybór członków wydziału związku przychodzi do skutku w ten sposób, że reprezentanci wybrani przez kaźdą z.powyższych 3 grup wybierają zwykłą większością głosów po 5 członków do wydziału.

§ 8.

Wydział związku.

Wydział związku składa się z 15 członków, wybranych przez zgromadzenie związku i z 9 członków, mianowanych z pośród członków związku przez Ministra handlu — w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny.

Okres funkcyjny członków wydziału trwa 2 lata; członkowie ustępujący mogą być ponownie wybrani.

Minister handlu może ze względów publicznych po wysłuchaniu wydziału związku orzec, że członek traci swój urząd a nadto zarządzić nowy wybór całego wydziału. Przy nowym wyborze wydziału winny odbyć się także nowe nominacye członków w myśl pierwszego ustępu tego paragrafu. Aż do przeprowadzenia nowych wyborów i nowych nominacy i dotychczasowi członkowie wydziału pozostają przy swych funkcyach. W razie ustąpienia wybranego członka przed upływem okresu funkcyjnego może wydział związku w ciągu 4 tygodni kooptować w jego miejsce do wydziału aż do najbliższego zgromadzenia związku za zgodą Ministra handlu jednego z członków związku. ale tylko takiego, który jest wybranym reprezentantem odnośnej grupy.

Wszyscy członkowie wydziału związku wykonuję swe funkcye jako urząd honorowy.

§ 9.

Uprawujenia wydziału zwiazku.

Kierownictwo związku (§ 11.) winno wysłuchać wydział związku przed wszelkiemi decyzyami i zarządzeniami natury zasadniczej. Uchwały jego, o ile jeden z komisarzy rządowych (§ 15.) im się nie sprzeciwi, są dla kierownictwa związku wiążace.

W szczególności należy do wydziału związku:

- a) ustanowienie zasad dla traktowania spraw, oznaczonych w § 2.;
- b) nadzorowanie obrotu kasowego;
- c) ustalanie stanów faktycznych, przy których istnieniu kierownictwo związku lub sąd rozjemczy (§ 18.) może nakładać kary porządkowe, oraz ustanawianie wymiaru tych kar, przyczem jednakże przy stanach faktycznych, przekazanych do ukarania przez kierownictwo związku, nie wolno przekroczyć stopy kary w kwocie 2000 K, w innych przypadkach stopy kary w kwocie 20.000 K w każdym poszczególnym przypadku;
- d) ustanawianie podwydziałów w celu przygotowania obrad nad pewnemi kwestyami i ich przeprowadzenia;
- e) przybieranie doradców.

§ 10.

Regulamin czynności wydziału związku.

Wydział związku schodzi się conajmniej raz na 2 miesiące. Na żądanie jednego z komisarzy rządowych (§ 15.) lub na pisemny wniosek conajmniej 8 członków wydziału związku należy zwołać posiedzenie w ciągu 14 dni. Zaproszenia na posiedzenia można wystosować do członków wydziału związku pisemnie lub telegraficznie.

Wydział związku jest zdolny do powzięcia uchwał w razie obecności conajmniej 2 członków kierownictwa związku i conajmniej 5 członków, nie należących do kierownictwa związku. Uchwały zapadaja zwyczajną większością głosów. Przewodniczy obradom przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Komisarze rzadowi nie biora udziału w głosowaniu.

Członkowie wydziału związku są uprawnieni każdego czasu do wystosowywania wniosków do kierownictwa związku, co do których ma ono powziąć uchwałe na swem najbliższem posiedzeniu.

Uchwałą większości głosów obecnych można zarządzić utrzymanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad i odnoszących się do nich wyników głosowania.

§ 11.

Kierownictwo zwiazku.

Kierownictwo związku składa się z przewodniczącego, jego pierwszego i drugiego zastępcy i 7 członków, mianowanych przez Ministra handlu z koła członków wydziału związku.

Członkowie kierownictwa związku wykonują swe funkcye jako urzad honorowy.

Kierownictwo związku zastępuje zwiążek na zewnątrz, w szczególności przy prowadzeniu rokowań z organizacyami innych przemysłów w sprawach zawodowych. Do niego należy rozstrzyganie we wszystkich kwestyach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez zgromadzenie związku lub przez wydział związku. Ma ono przedkładać sprawozdania ze swej czynności zgromadzeniu i wydziałowi związku.

Kierownictwo związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać corocznie zamknięcie rachunkowe zgromadzeniu związku do zbadania.

Kierownictwo związku ustanawia na wniosek przewodniczącego względnie jego zastępców potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków związku. Ustanawianie osób na stanowiska kierujące podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

Przewodniczący, a w razie doznania przezeń przeszkody, jeden z jego zastępców zwołuje zgromadzenie związku tudziez posiedzenia wydziału i kierownictwa związku i na nich przewodniczy.

Do przewodniczącego, a w razie doznania przezeń przeszkody do jego zastępcy, należy prowadzenie bieżących spraw i nadzorowanie wewnętrznego toku służby. Podlegają mu urzędnicy i siły pomocnicze związku.

Dla prowadzenia czynności aż do prawidłowego ukonstytuowania się związku przez wybór wydziału związku i zamianowanie kierownictwa związku ustanowi Minister handlu kierownictwo prowizoryczne, składające się również z przewodniczącego, 2 jego zastępców i z 5 członków, które ma prawo wykonywać wszelkie uprawnienia kierownictwa związku; zostanie ono zwolnione z urzędu równocześnie z zamianowaniem pierwszego kierownictwa związku. Do prowadzenia czynności przez kierownictwo prowizoryczne ma odpowiednie zastosowanie regulamin czynności kierownictwa związku.

§ 12.

Regulamin czynności kierownictwa związku.

Kierownictwo związku schodzi się w razie potrzeby na posiedzenia w Wiedniu. Zaproszenia na posiedzenia dla członków kierownictwa związku wystosowane pisemnie lub telegraficznie.

Kierownictwo zwiazku należy zwołać, w ciągu 10 dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub przynajmniej dwu członków kierowniciwa zwiazku, podając przedmioty obrad.

Kierownictwo zwiazku jest zdolne do powziecia uchwał, jesli wszyscy członkowie i komisarze rzadowi sa zaproszeni i jest obecna przynajmniej połowa członków. Uchwały jej zapadają zwyczajna większościa głosów. W razie równości głosów to zdanie staje sie uchwala, za którem oświadczył się przewodniczący. Komisarze rządowi nie biora udziału w głosowaniu.

§ 13.

Szczególne obowiązki funkcyonaryuszy i urzędników związku gospodarczego.

Wszyscy członkowie kierownictwa zwiazku i wydziału związku oraz wszyscy urzędnicy związku winni przy swem urzędowaniu przestrzegać najwiekszej bezstronności i najwiekszej symienności

Wszyscy funkcyonaryusze i urzednicy zwiazku sa obowiazani przestrzegać ścisłej tajemnicy poza urzedowaniem co do wszystkich spraw, o których powzieli wiadomość w tym charakterze a których zużytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się wojskowym lub państwowym interesom albo wykracza przeciw celom związku gospodarczego lnb też dotyczy stosunków przedsiebiorstw członków zwiazku; mają oni to przyrzec na piśmie.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa związku starać sie przez odpowiednie urzadzenia o to, by zapobiedz nadużyciom przy zużytkowaniu lub podawaniu wiadomości o stosunkach przedsiębiorczych, jakie wpłynęły do wydziału zwiazku. Urzędnicy i siły pomocnicze winni ushichać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych przez członków związku kancelaryi wydziału związku, tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich ze strony przewodniczącego względnie jego zastępców albo przez komisarzy rządowych lub gdy wydział związku albo kierownictwo związku poweźmie w tym kierunku uchwałę. Udzielonych informacyi nie należy używać do innych celów, lecz tylko do celów związku.

§ 14.

Koszta prowadzenia spraw.

zwiazku winni członkowie zwiazku składać opłaty, dzenia, może kierownictwo zwiazku nakładać kary

oraz do komisarzy rządowych (§ 15.) mogą być ustanowione przez zgromadzenie związku, które to opłaty można ściagać w drodze egzekucyi politycznej.

§ 15.

Nadzór państwowy.

Związek znajduje się pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami — przez czas trwania wojny także z Ministrem wojny.

Komisarzy rzadowych należy zapraszać na wszystkie obrady i posiedzenia organów związku i maja oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwata.

Maja oni nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów związku na tak długo, aż Minister handlu wyda decyzye.

Komisarze rządowi mają też prawo wglądania do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów organów zwiazku gospodarczego i prawo żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 16.

Zatwierdzenie państwowe.

. Zatwierdzeniu Ministra handlu, które przychodzi do skutku w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny, podlegają wszystkie rozstrzygnienia, uchwały i zarządzenia zgromadzenia związku, wydziału związku lub kierownictwa związku, dotyczące:

- a) zasadniczych zarządzeń w sprawie zaopatrywania należacych do zwiazku przedsiebiorstw w surowce, w materyały pomocnicze i środki ruchu;
- b) ustalanie zasad, jakie mają być przestrzegane przy produkcyi i pozbywaniu, w szczególności zasadniczych postanowień w sprawie rozdziału cegiel:
- c) wysokości opłat związkowych;
- d) ustalania pewnych stanów faktycznych, przy których zaistnieniu kierownictwo związku lub sąd rozjemczy może nakładać kary porządkowe, oraz ustanawiania wysokości tych kar.

§ 17.

Kary porządkowe.

Za działania lub zaniechania członków związku, skierowane przeciw tym przepisom i zarządzeniom, które wydało kierownictwo związku dla osiągnięcia Dla pokrycia kosztów prowadzenia spraw celów związku stosownie do niniejszego rozporząporządkowe, jeżeli istota czynu podlega karze porządkowej na zasadzie uchwały wydziału związku (§ 9. c), zatwierdzonej przez Ministra handlu.

Przeciw nałożeniu kary porządkowej przez kierownictwo związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu rozjemczego (§ 18.); odwołanie takie niema skutku odwłocznego.

Kwoty kar będą ściągane na prośbę kierownictwa związku w drodze egzekucyi politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

\$ 18.

Sad rozjemczy.

Dla rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach związkowych, dalej w tych przypadkach, w których członkowie związku czują się pokrzywdzonymi w swych prawach przez rozstrzygnienie lub zarządzenie, wydane przez kierownictwo związku, wydział związku lub przez zgromadzenie związku, tworzy się związkowy sąd rozjemczy.

Rozstrzygnień i zarządzeń zgromadzenia związku względnie wydziału związku lub kierownictwa związku, zatwierdzonych przez interesowanych Ministrów, nie można zaczepiać przed sądem rozjemczym.

O działaniach i zaniechaniach, skierowanych przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo związku po myśli niniejszego rozporządzenia, winno donieść kierownictwo związku w razie, jeżeli ono samo niema prawa w myśl § 17. orzec kary porządkowej, sądowi rozjemczemu, który ma orzec o nałożeniu kary porządkowej.

Sąd rozjemczy rozstrzyga następnie o odwołaniach, wniesionych przez członków związku od orzeczonych przez kierownictwo żwiązku kar porządkowych.

Jeżeli dla pewnych stanów faktycznych ustanowiono pewien wymiar kary uchwałą wydziału związku, zatwierdzoną przez Ministra handlu (§§ 9. c i 16. d), jest sąd rozjemczy, związany tem przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach podlega wymiar kary swobodnej ocenie sądu rozjemczego, jednak kara porządkowa nie może w każdym poszczególnym przypadku przekraczać 20.000 K.

Sąd rozjemczy składa się z funkcyonaryusza sędziowskiego, ustanowionego przez Ministra

handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w charakterze przewodniczącego i z czterech członków, lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu z grona członków związku. Członkowie i zastępcy wykonują swe funkcye jako urzędy honorowe. Nie mogą oni należeć do kierownictwa związku ani do wydziału związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu rozjemczego są ostateczne. Postępowanie przed sądem rozjemczym stosuje się do przepisów 4. rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika. Przewodniczący sądu rozjemczego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świedków i znawców oraz przesłuchiwać te osoby i strony pod przysięgą.

Kwoty kar będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucyi politycznej i wpływają one na ten cel powszechnej użyteczności, jaki na wniosek kierownictwa związku oznaczy Minister handlu.

§ 19.

Kary, nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile nie podlegają one surowszemu postanowieniu karnemu, będą polityczne władze I. instancyi karały grzywnami do 20.000 K lub aresztem do 6 miesięcy. Kary te można także nałożyć obok siebie. Nadto można orzec przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi.

\$ 20.

Rozwiazanie zwiazku.

Rozwiązanie związku następuje po wysłuchaniu zgromadzenia związku przez zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także o użyciw ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 21.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Banhans whr. Schauer whr.

Homann whr. Czapp whr.

Wieser whr. Silva-Tarouca whr.

507.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 22. grudnia 1917,

w sprawie utworzenia związku gospodarczego przemysłu cementowego.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Członkowie związku.

Do związku gospodarczego przemysłu cementowego należą wszystkie przedsiębiorstwa, zajmujące się produkyą cementu, a mianowicie cementu portlandzkiego, żelaznego cementu portlandzkiego, cementu na piece wysokie, cementu żużlowego i takich spoiw do cementu podobnych, których siła łącząca odpowiada jeszcze przepisom austryackiego stowarzyszenia inżynicrów i architektów z roku 1907 w sprawie dostawy i badania cementu żużlowego.

Związek gospodarczy ma swą siedzibę w Wiedniu.

Przedsiębiorstwa, w których produkcya cementu obejmuje tylko część ruchu, są co do tej części członkami związku. Dla zakładów i przedsiębiorstw, założonych w czasie obowiązywania tego rozporządzenia, rozpoczyna się przynależność do związku gospodarczego z dniem rozpoczęcia czynności.

Co do korzystania z praw, wynikających do związku gospodarczego z przynależności a w szczególności z prawa do równomiernego przydzielania materyałów surowych lub pomocniczych rozstrzyga przy przedsiębiorstwach, które istniały już przed wybuchem wojny, rodzaj produkcyi i ilość dostaw, przypadających przeciętnie na poszczególne przedsiębiorstwa w latach 1911, 1912 i 1913. O ile w zakresie przemysłu cementowego istnieją na podstawie specyalnych uniów zorganizowane grupy przedsiębiorstw, przysługuje grupom tym prawo rozdzielania na poszczególne należace do nich przedsiebiorstwa tej sumy udziałów, jaka według powyższej zasady przypada na ogół przedsiębiorstw, w tych grupach zjednoczonych także według innego stosunku odpowiadającego statutom lub umowom tych grup. Postanowienia tego ustępu mają jednak zastosowanie tylko o tyle, o ile wyjątki od tych zasad nie są wskazane ze wzgledu na zapotrzebowanie zarzadu wojskowego

lub państwowego w czasie wojny, w szczególności przy dostarczaniu surowców objętym przez zarząd wojskowy przedsiębiorstwom w miarę ich każdoczesnej produkcyi lub wydalności. Decyzya w tym względzie, tudzież co do owych przedsiębiorstw, które powstały dopiero po dniu 1. sierpnia 1914, albo które w latach 1911, 1912 i 1913 cementu wcale nie produkowały, zależy od swobodnego uznania Ministra handlu — w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny — po wysłuchaniu kierownictwa związku.

Co do przynależności do związku gospodarczego rozstrzyga w wątpliwych przypadkach Ministerhandlu — w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny — według swobodnego uznania po wysłuchaniu kierownictwa związku.

Dopóki związek nie będzie mógł na pewnobjąć dostaw — chwilę tę ma na wniosek Ministra wojny oznaczyć Minister handlu — zastrzega się Ministrowi wojny w celu pokrycia bezpośredniego lub pośredniego zapotrzebowania wojska prawo zabezpieczenia dostawy pewnych oznaczonych ilości cementu przez objęte przez Ministerstwo wojny przedsiębiorstwa, oraz prawo dysponowania tym cementem według swobodnego uznania.

\$ 2.

Cel zwiazku gospodarczego.

Celem związku gospodarczego jest regulowanie produkcyi, zbytu i konsumcyi cementu (§ 1.) ze szczególnem uwzględnieniem wojskowych i innych interesów publicznych.

Do związku gospodarczego należy w szczególności:

- a) prowadzenie dokładnego przeglądu co do stosunków pracy i urządzeń warsztatowych wchodzących w rachubę przedsiębiorstw, przeprowadzanie badań zapasów, produkcyi i zbytu, w razie potrzeby przy współudziale właściwych izb handlowych i przemysłowych;
- b) stawianie wniosków i współdziałanie odnośnie do wszystkich zarządzeń, które odnoszą się do zaopatrywania przemysłu cementowego w potrzebne surowce i materyały pomocnicze oraz w materyały opałowe;
- c) przydzielanie surowców i materyałów pomocniczym oraz materyałów opałowych poszczególnych przedsiębiorstwom, o ile związkowi przysługuje prawo rozrządzania tymi materyałami;
- d) regulowanie i popieranie produkcyi i zbytu cementu;

- nicach przepisów, które w sprawie obrotu cementem zostały lub będą wydane;
- f) wspołdziałanie przy regulowaniu cen i warunków sprzedaży;
- () wspieranie władz centralnych radą przy rozdawaniu zamówień;
- h) współdziałanie przy normowaniu kwestyi gospodarczej administracyi, które dotyczą przemysłu cementowego w szczególności przy wszystkich zarządzeniach, odnoszących się do uregulowania i popierania produkcyi oraz przywozu i wywozu, przy wydawaniu i stosowaniu zakazów przywozu i wywozu, przy zarządzeniach w zakresie polityki handlowej i opieki społecznej, regulowania stosunku pracy i pośrednictwa pracy, tudzież przy wszystkich kwestyach, które wynikna przy rozbrojeniu i przejściu do gospodarstwa pokojowego: w końcu wykonanie zarzadzeń, do tego się odnoszących, o ile je Minister handlu lub za zgoda Ministra handlu inna władza centralna związkowi gospodarczemu poruczy. W czasie trwania wojny będzie Minister handlu porozumiewał sie w tym względzie z Ministrem wojny i z Ministrem obrony krajowej.

§ 3.

Prawny charakter zwiazku gospodarczego.

Związek gospodarczy jest osobą prawniczą.

Zastępuje go na zewnatrz kierownictwo zwiazku (§ 11.). W imieniu związku podpisuje przewodniczący lub jeden z zastępców w sposób prawnie obowiazujacy.

§ 4.

Obowiązki członków związku.

Członkowie związku winni wspierać cele zwiazku i zaniechać wszystkiego, co może utrudniać lub przeszkodzić ich wypełnianie.

Winni oni stosować się do zarządzeń wydanych przez kierownictwo związku także do tych, które dotyczą przyczyniania się do kosztów prowadzenia czynności i udzielać wszelkich informacyi, potrzebnych do ich przygotowania i przeprowadzenia. Mają oni nadto poddawać swe przedsiębiorstwa i prowadzenie interesów każdemu nadzorowi, potrzebnemu dla osiągnięcia celów związku. Nadzór ten wykonywać będą osobne organa urzędowe, ustanowione przez Ministra handlu, a podczas trwania wojny także przez poniżej 1000 wozów kolejowych liczy się za jeden

e) współdziałanie przy rozdziale cementu w gra- Ministra wojny, które co do swych spostrzeżeń mają przedkładać sprawozdania Ministrowi handlu, wzglednie Ministrowi wojny.

Biuro dla zgłaszania zapotrzebowania.

Związkowi gospodarczemu będzie dodane biuro zgłaszania zapotrzebowania dla stojących poza zwiazkiem konsumentów cementu.

Zakres i rodzaj tego biura ustanowi Minister handlu — w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny.

§ 6. Organa zwiazku.

Organami zwiazku sa:

- a) zgromadzenie zwiazku.
- b) wydział zwiazku,
- c) kierownictwo zwiazku.

§ 7.

Zgromadzenie związku.

Zgromadzenie związku składa się z wszystkich członków związku (§ 1.). Zbiera się ono conajmniej raz na rok. Powołuje je w drodze pisemnej kierownictwo związku – pierwsze zgromadzenie (celem ukonstytuowania się) zwołuje prowizoryczne kierownictwo — a to conajmniej na 8 dni przed dniem, wyznaczonym na zgromadzenie. Zgromadzenie (celem ukonstytuowania się) winno odbyć sie w ciagu 2 miesiecy od chwili zamianowania prowizorycznego kierownictwa.

Na żądanie jednego z komisarzy rządowych albo na pisemną prośbę, podpisaną conajmniej przez pięciu członków wydziału związku (§ 8.) lub przez członków związku, posiadających conajmniej 20 procent wszystkich głosów (ustęp 3. tego paragrafu), należy zwołać zgromadzenie związku najdalej do 4 tygodni. Zgromadzenie jest zdolne do powzięcia uchwał bez względu na ilość obecnych członków zgromadzenia związku.

Na zgromadzeniu związku przewodniczy przewodniczący kierownictwa zwiazku lub jeden z jego zastępców. Pierwszem zgromadzeniem związku (celem ukonstytuowania się) kieruje przewodniczący prowizorycznego kierownictwa lub jeden z jego zastępców. Każdemu członkowi związku przysługuje za każdych 1000 wozów kolejowych, dostarczonych przezeń przeciętnie w latach 1911, 1912 i 1913, jeden głos; ułamki powyżej lub

głos. Jeżeli wskutek zapotrzebowania zarządu wojskowego lub paústwowego zajdą u którego z członków wyjątki, wspomniane w § 1. ustęp 4., albo jeżeli któryś z członków związku nie dostarczał wcale cementu w latach 1911, 1912 lub 1913, natenczas Minister handlu oznaczy po wysłuchaniu kierownictwa związku ilość głosów, przypadających temu członkowi związku. Uchwały zgromadzenia związku zapadają zwykłą większością głosów.

Zgromadzeniu związku zastrzega się:

- powzięcie uchwał co do opłat, jakie mają być pobierane na pokrycie kosztów prowadzenia spraw związku;
  - 2. zatwierdzanie rachunków;
- 3. przyjmowanie sprawozdania o działalności kierownictwa związku;
  - 4. wybór wydziału związku (§ 8).

Każdy członek związku ma prawo stawiać wnioski na zgromadzeniu związku i wystosowywać pytania do kierownictwa związku.

§ 8.

Wydział związku.

Wydział związku składa się z dziewięciu członków, wybranych przez zgromadzenie związku i z siedmiu członków, mianowanych z pośród członków związku przez Ministra handłu — w czasie trwania wojny w porozumieniu z Ministrem wojny. Wybór członków wydziału przez członków związku odbywa się na pełnem zgromadzeniu członków związku za pomocą kartek głosowania zwykłą większością głosów. Co do prawa głosowania mają zastosowanie postanowienia § 7., ustęp 3. Członkowie związku mogą wykonać prawo głosowania osobiście albo przez pełnomocnika.

Okres funkcyjny członków wydziału trwa 2 lata; członkowie ustępujący mogą być ponownie wybrani.

Minister handlu może ze względów publicznych po wysłuchaniu wydziału związku orzec, że członek traci swój urząd a nadto zarządzić nowy wybór całego wydziału. Przy nowym wyborze wydziału winny odbyć się także nowe nominacye członków w myśl pierwszego ustępu tego paragrafu. Aż do przeprowadzenia nowych wyborów i nowych nominacyi dotychczasowi członkowie wydziału pozostają przy swych funkcyach. W razie ustąpienia wybranego członka przed upływem okresu funkcyjnego może wydział związku w ciągu czterech tygodni kooptować w jego miejsce do wydziału aż do najbliższego zgromadzenia związku za zgodą Ministra handlu jednego z członków związku.

Wszyscy członkowie wydziału związku wykonują swe funkcye jako urząd honorowy.

§ 9.

Uprawnienia wydziału związku.

Kierownictwo związku (§ 11.) winno wysłuchać wydział związku przed wszelkiemi decyzyami i zarządzeniami natury zasadniczej. Uchwały jego są dla kierownictwa związku wiążące.

W szczególności należy do wydziału związku:

- a) ustanowienie zasad dla traktowania spraw, oznaczonych w § 2.;
- b) nadzorowanie obrotu kasowego;
- e) ustalanie stanów faktycznych, przy których istnieniu kierownictwo związku lub sąd rozjemczy (§ 18.) może nakładać kary porządkowe, oraz ustanawianie wymiaru tych kar, przyczem jednakże przy stanach faktycznych, przekazanych do ukarania kierownictwu związku, nie wolno przekroczyć stopy kary w kwocie 2000 K, w innych przypadkach stopy kary w kwocie 20.000 K w każdym poszczególnym przypadku;
- d) ustanawianie podwydziałów w celu przygotowania obrad nad pewnemi kwestyami i ich przeprowadzenia;
- e) przybieranie doradców.

§ 10.

Regulamin czynności wydziału związku.

Wydział związku schodzi się conajmniej raz na dwa miesiące. Na żądanie jednego z komisarzy rządowych (§ 15.) lub na pisemny wniosek conajmniej czterech członków wydziału zwiazku należy zwołać posiedzenie w ciągu 14 dni. proszenia na posiedzenia można wystosować do członków wydziału związku pisemnie lub telegraficznie. Wydział zwiazku jest zdolny do powziecia uchwał w razie obecności conajmniej dwóch członków kierownictwa związku i conajmniej dwóch członków, nie należących do kierownictwa związku. Każdy członek wydziału ma jeden głos. Uchwały zapadają zwyczajną większościa głosów. Kieruje obradami przewodniczący kierownictwa związku lub jeden z jego zastępców. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Komisarze rządowi nie biora udziału w głosowaniu.

Członkowie wydziału związku są uprawnieni każdego czasu do wystosowywania wniosków do kierownictwa związku, co do których ma ono powziąć uchwałę na swem najbliższem posiedzeniu.

Uchwałą większości głosów obecnych można zarządzić utrzymanie w tajemnicy poszczególnych przedmiotów obrad i odnoszących się do nich wyników głosowania.

§ 11.

Kierownictwo związku.

Kierownictwo związku składa się z przewodniczącego, jego pierwszego i drugiego zastępcy i siedmiu członków, mianowanych przez Ministra handlu z grona członków wydziału związku.

Członkowie kierownictwa związku wykonują swe funkcye jako urząd honorowy.

Kierownictwo związku zastępuje związek na zewnątrz, w szczególności przy prowadzeniu rokowań z organizacyami innych przemysłów w sprawach zawodowych. Do niego należy rozstrzyganie we wszystkich kwestyach, w których nie jest wyraźnie przewidziane powzięcie uchwały przez zgromadzenie związku lub wydział związku. Ma ono przedkładać sprawozdania ze swej czynności zgromadzeniu związku i wydziałowi związku.

Kierownictwo związku jest obowiązane do składania rachunków z obrotu pieniężnego i ma przedkładać corocznie zamknięcie rachunkowe zgromadzeniu związku do zbadania.

Kierownictwo związku ustanawia na wniosek przewodniczącego, względnie jego zastępców potrzebnych urzędników i siły pomocnicze, których wynagradza się ze środków związku. Ustanawianie osób na stanowiska kierujące podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

Przewodniczący, a w razie doznania przezeń przeszkody, jeden z jego zastępców zwołuje zgromadzenie związku tudzież posiedzenia wydziału i kierownictwa związku i na nich przewodniczy.

Do przewodniczącego, a w razie doznania przezeń przeszkody, do jego zastępcy, należy prowadzenie bieżących spraw i nadzorowanie wewnętrznego toku służby. Podlegają mu urzędnicy i siły pomocnicze związku.

Dla prowadzenia czynności aż do prawidłowego ukonstytuowania się związku przez wybór wydziału związku i zamianowanie kierownictwa związku ustanowi Minister handlu kierownictwo prowizoryczne, składające się również z przewodniczącego, dwóch jego zastępców i z siedmiu członków, które ma prawo wykonywać wszelkie uprawnienia kierownictwa związku; zostanie ono zwolnione z urzędu równocześnie z zamianowaniem pierwszego kierownictwa związku. Do prowadzenia czynności przez kierownictwo prowizoryczne ma odpowiednie zastosowanie regulamin czynności kierownictwa związku.

\$ 12.

Regulamie czynności kierownictwa związku.

Kierownictwo związku schodzi się w razie potrzeby na posiedzenia w Wiedniu. Zaproszenia na posiedzenia dla członków kierownictwa związku oraz do komisarzy rządowych (§ 15.) mogą być wystosowane pisemnie lub telegraficznie.

Kierownictwo związku należy zwołać w ciągu ośmiu dni na posiedzenie, jeśli tego zażąda jeden z komisarzy rządowych lub przynajmniej dwu członków kierownictwa związku, podając przedmioty obrad.

Kierownictwo związku jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli wszyscy członkowie i komisarze rządowi są zaproszeni i obok przewodniczącego lub jego zastępcy jest obecnych dwóch członków kierownictwa związku. Każdy członek kierownictwa związku ma jeden głos. Uchwały kierownictwa związku zapadają zwyczajną większością głosów. W razie równości głosów to zdanie staje się uchwałą, za którem oświadczył się przewodniczący. Komisarze rządowi nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 13.

Szczególne obowiązki funkcyonaryuszy i nrzęduików związku gospodarczego.

Wszyscy członkowie kierownictwa związku i wydziału związku oraz wszyscy urzędnicy związku winni przy swem urzędowaniu przestrzegać największej bezstronności i największej sumienności.

Wszyscy funkcyonaryusze i urzędnicy związku są obowiązani przestrzegać ścisłej tajemnicy poza urzędowaniem co do wszystkich spraw, o których powzięli wiadomość w tym charakterze a których zużytkowanie lub rozszerzanie pozaurzędowe sprzeciwia się celom związku gospodarczego lub też dotyczy stosunków przedsiębiorstw członków związku; mają oni to przyrzec na piśmie.

Przy prowadzeniu spraw jest obowiązkiem kierownictwa związku starać się przez odpowiednie urządzenia o to, by zapobiedz nadużyciom przy zużytkowaniu lub podawaniu wiadomości o stosunkach przedsiębiorczych, jakie wpłynęły do wydziału związku. Urzędnicy i siły pomocnicze winni usłuchać wezwania do udzielenia wiadomości, dostarczonych przez członków związku kancelaryi wydziału związku tylko wówczas, gdy takie wezwanie zostanie wystosowane do nich ze strony przewodniczącego, względnie jego zastępców, albo przez komisarzy rządowych lub gdy wydział związku albo kierownictwo związku poweźmie w tym kierunku uchwałę.

\$ 14.

Koszta prowadzenia spraw.

Dla pokrycia kosztów prowadzenia spraw związku winni członkowie związku składać opłaty, ustanowione przez zgromadzenie związku, które to opłaty można ściągać w drodze egzekucyi politycznej.

§ 15.

Nadzór państwowy.

Związek znajduje się pod nadzorem państwowym, który wykonują komisarze rządowi, mianowani przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami — przez czas trwania wojny także z Ministrem wojny.

Komisarzy rządowych należy zapraszać na wszystkie obrady i posiedzenia organów związku i mają oni prawo do zabierania w każdej chwili głosu i stawiania wniosków, co do których musi być powzięta uchwała.

Mają offi nadto prawo odraczania wykonania uchwał i zarządzeń organów związku na tak długo, aż Minister handlu wyda decyzyę. Jeżeli w czasie trwania wojny odroczenie wykonania spowoduje komisarz rządowy, zamianowany w porozumieniu z Ministerstwem wojny, natenczas rozstrzyga o wykonaniu uchwały lub zarządzeniu organów związku Minister handlu w porozumieniu z Ministrem wojny.

Komisarze rządowi mają też prawo wglądania do wszystkich ksiąg, zapisków i aktów organów związku gospodarczego i prawo żądania wszelkich wyjaśnień, jakie uważają za potrzebne.

§ 16.

Zatwierdzenie państwowe.

Zatwierdzeniu Ministra handlu podlegają wszystkie rozstrzygnienia, uchwały i zarządzenia zgromadzenia związku, wydziału związku lub kierownictwa związku, dotyczące:

- a) zarządzeń w sprawie zaopatrywania należących do związku przedsiębiorstw w surowce, w materyały pomocnicze i środki ruchu;
- regulowania produkcyi i zbytu, a w szczególności rozdziału cementu;
- c) wysokości opłat związkowych, skoro mają je uiszczać członkowie związku;

d) ustalania pewnych stanów faktycznych, przy których zaistnieniu kierownictwo związku lub sąd rozjemczy może nakładać kary porządkowe, oraz ustanawiania wysokości tych kar.

§ 17.

Kary porządkowe.

Za działania lub zaniechania członków związku, skierowane przeciw tym przepisom i zarządzeniom, które wydało kierownictwo związku dla osiągnięcia celów związku stosownie do niniejszego rozporządzenia, może kierownictwo zwiazku nakładac kary porządkowe, jeżeli istota czynu podlega karze porządkowej na zasadzie uchwały wydziału związku (§ 9. c), zatwierdzonej przez Ministra handlu.

Przeciw nałożeniu kary porządkowej przez kierownictwo związku można odwołać się do rozstrzygnięcia sądu rozjemczego (§ 18.); odwołanie takie niema skutku odwłocznego.

Kwoty kar będą ściągane na prośbę !kierownictwa związku w drodze egzekucyi politycznej i wpływają na cel powszechnej użyteczności, który oznaczy Minister handlu na wniosek kierownictwa związku.

§ 18.

Sad rozjemezy.

Dla rozstrzygania we wszystkich sporach między członkami związku w sprawach związkowych, dalej w tych przypadkach, w których członkowie związku czują się pokrzywdzonymi w swych prawach przez rozstrzygnienie lub zarządzenie, wydane przez kierownictwo związku, wydział związku lub przez zgromadzenie związku, tworzy się związkowy sąd rozjemczy.

Rozstrzygnień i zarządzeń zgromadzenia związku względnie wydziału związku lub kierownictwa związku, zatwierdzonych przez interesowanych Ministrów, nie można zaczepić przed sądem rozjemczym.

O działaniach i zaniechaniach, skierowanych przeciw zarządzeniom lub przepisom, wydanym przez kierownictwo związku po myśli niniejszego rozporządzenia, winno donieść kierownictwo związku w razie, jeżeli ono samo niema prawa w myśl § 17. orzec kary porządkowej, sądowi rozjemczemu, który ma orzec c nałożeniu kary porządkowej.

Sąd rozjemczy rozstrzyga następnie o odwołaniach, wniesionych przez członków związku od orzeczonych przez kierownictwo związku kar porządkowych. Jeżeli dla pewnych stanów faktycznych ustanowiono pewien wymiar kary uchwałą wydziału związku, zatwierdzoną przez Ministra handlu (§§ 9. c i 16. d), jest sąd rozjemczy tem związany przy wymiarze kary. We wszystkich innych przypadkach podlega wymiar kary swobodnej 'ocenie sądu rozjemczego, jednak kara porządkowa nie może w każdym poszczególnym przypadku przekraczać 20.000 K.

Sąd rozjemczy składa się z funkcyonaryusza sędziowskiego, ustanowionego przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości, w charakterze przewodniczącego i z czterech członków, lub ich zastępców, mianowanych przez Ministra handlu. Członkowie i zastępcy wykonują swe funkcye jako urzędy honorowe. Nie mogą oni należeć do kierownictwa związku ani do wydziału związku.

Wszystkie rozstrzygnięcia sądu rozjemczego są ostateczne. Postępowanie przed sądem rozjemczym stosuje się do przepisów 4. rozdziału VI. części procedury cywilnej, o ile z przepisów tego rozporządzenia co innego nie wynika.

Przewodniczący sądu rozjemczego może w zastosowaniu przepisów, obowiązujących dla postępowania przed zwyczajnymi sądami, wzywać świadków i znawców oraz przesłuchiwać te osoby i strony pod przysięgą.

Kwoty kar będą na prośbę kierownictwa związku ściągane w drodze egzekucyi politycznej i wpływają one na ten cel powszechnej użyteczności, jaki na wniosek kierownictwa związku oznaczy Minister handlu.

§ 19.

Kary, nakładane przez władze polityczne.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile nie podlegają one surowszemu postanowieniu karnemu, będą polityczne władze I. instancyi karały grzywnami do 20.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy. Kary te można także nałożyć obok siebie. Nadto można orzec przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi.

§ 20.

Rozwiazanie związku.

Rozwiązanie związku następuje po wystuchaniu wydziału związku przez zarządzenie Ministra handlu, który rozstrzyga także o użyciu ewentualnej nadwyżki obrotowej.

§ 21.

Chwila wejścia w życie.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Bankans wh. Schauer wh.

Homann wh. Czapp wh.

Wieser wh.

508.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 22. grudnia 1917,

w sprawie uregulowania obrotu cementem.

Na zasadzie ustawy z dnia 24. lipca 1917, Dz. u. p. Nr. 307, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zajmuje się wszystkie ilości cementu, istniejące w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia. Co do tych ilości cementu, które w czasie powyższym nie były jeszcze wyprodukowane, rozpoczyna się zajęcie z chwilą ich sporządzenia.

Cementem w rozumieniu niniejszego rozporządzenia jest cement portlandzki, cement portlandzki żelazny, cement na wysokie piece, cement żużlowy i takie do cementu podobne spoiwa, których siła łącząca odpowiada jeszcze przepisom austryackiego stowarzyszenia inżynierów i architektów z roku 1907, w sprawie dostawy i badania cementu żużlowego.

§ 2.

Wyjęte od tego zajęcia są te ilości cementu, które w chwili ogłoszenia niniejszego rozporządzenia są w posiadaniu właścicieli lub przedsiębiorców wykonywanych lub już rozdanych budowli i do ukończenia tych budowli są potrzebne, następnie wszelkie zapasy cementu, znajdujące się w posiadaniu państwa lub zarządu wojskowego, względnie przeznaczone dla celów państwa lub zarządu wojskowego.

§ 3.

Zajęcie ma ten skutek, że zajętych ilości wymienionych w § 1. materyałów nie wolno zużywać, dobrowolnie ani przymusowo pozbywać albo niszczyć, o ile w tem rozporządzeniu lub osobnem zarządzeniem Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wojny nie wydano innych dyspozycyi.

§ 4.

Czynności prawne, zawarte wbrew tym postanowieniom, są nieważne. Odnosi się to także do tych czynności prawnych, które zostały zawarte przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia, o ile oddanie towaru jeszcze nie nastąpiło. Roszczeń o dodatkowe wykonanie lub odszkodowanie wskutek niewykonania nie można dochodzić. Roszczenia wskutek niewykonania, powstałe przed wejściem niniejszego rozporządzenia w życie pozostają nietkniete, kupujący nie może jednak żądać wykonania lecz tylko wynagrodzenia szkody.

§ 5.

Skuteczność zajęcia kończy się:

- 1. z chwilą przymusowego odebrania (§ 10.),
- w przewidzianych w § 3. przypadkach z chwila uchylenia zajęcia osobnem zarządzeniem Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wojny.

§ 6.

Kto zajete według § 1. materyały ma w zapasie lub je przechowuje, ma ilości, istniejące w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, zgłosić pisemnie do związku gospodarczego przemysłu cementowego najdalej do 8 dni po wspomnianej chwili, wymieniając właściciela. Co do ilości, znajdujących się w transporcie, spada obowiązek zgłoszenia na odbiorcę. Producenci wymienionych tutaj materyałów są nadto obowiązani spisać zapasy, znajdujące się każdocześnie w ich przedsiębiorstwach w ostatnim dniu każdego miesiąca i zgłosić je w ciągu najbliższych 8 dni, a to oddzielnie według poszczególnych gatunków, do związku gospodarczego przemysłu cementowego. Producenci zajętych według § 1. materyałów są także obowiązani zgłosić do związku gospodarczego przemysłu cementowego w ciagu pierwszych 8 dni każdego miesiąca, jakie ilości, oddzielnie według poszczególnych gatunków, zostały wysłane z ich przedsiębiorstw w ciągu poprzedniego miesiąca. Ten obowiazek zgłoszenia odnosi się w miesiacu, w którym rozporządzenie niniejsze zostało egło-

szone, tylko do tych ilości, które zostały wysłane po zarządzonem pierwszem spisaniu zapasów.

Postanowienia tego paragrafu nie odnoszą się do zapasów cementu, znajdujących się w posiadaniu państwa lub zarządu wojskowego albo przeznaczonych do dostawy na ich cele.

§ 7.

Właściciel zajętego cementu jest obowiązany sprzedać go i dostawić odbiorcy, oznaczonemu przez związek gospodarczy przemysłu cementowego. Aż do odstawienia winni posiadacze przechowywać zajęte ilości w sposób odpowiedni.

§ 8.

Kto sprowadza cement do obszaru, na którym rozporządzenie niniejsze obowiązuje, może użyć go w krajach tutejszych tylko za zezwoleniem związku gospodarczego przemysłu cementowego; wyjątek stanowi cement, przeznaczony na bezpośrednie pokrycie zapotrzebowania wojska.

8 9.

Cement przydzielony na prośbę przez związek gospodarczy przemysłu cementowego wolno odbiorcy użyć tylko na cel, podany w odnośnem zezwoleniu. Odbiorcy nie wolno go sprzedać, jeżeli odnośne zezwolenie nie jest wydane w celu dalszej sprzedaży cementu przez uprawnionych handlarzy i nie zajdzie przypadek, przewidziany w ustępie 2. tego paragrafu; czynności prawne, sprzeciwiające się temu zakazowi, są nieważne.

Jeżeli odbiorca nie użyje przydzielonego mu cementu w ciągu dwóch miesięcy od dnia odbioru na cel wymieniony w zezwoleniu na pobór, natenczas winien donieść o tem związkowi gospodarczemu przemysłu cementowego. Jest on obowiązany cement ten na wezwanie związku gospodarczego przemysłu cementowego sprzedać i dostawić wymienionej przez związek osobie.

§ 10.

Gdy właściciel zajętych zapasów wzbrania się sprzedać i dostawić je według wskazówek związku gospodarczego przemysłu cementowego, natenczas winna władza polityczna pierwszej instancyi, na której obszarze zapasy się znajdują. orzec o obowiązku oddania zapasów i w razie potrzeby zarządzić przymusowe ich oddanie. Przymusowo odebrane zapasy ma posiadacz przechowywać w sposób odpowiedni.

§ 11.

Przesyłki cementu wolno kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom żeglugi przyjmować do przewozu tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych jest dodane poświadczenie przewozowe, wystawione przez związek gospodarczy przemysłu cementowego według przepisanego w dodatku formularza. Dla przesyłek zarządu wojskowego nie potrzeba takich poświadczeń przewozowych.

Postanowienia te nie odnoszą się do przesyłek, które w chwili wejścia niniejszego rozporządzenia w życie zostały już oddane zakładowi

przewozowemu.

§ 12.

Producenci, konsumenci i posiadacze cementu, wyjąwszy zarząd wojskowy lub państwowy, są obowiązani udzielać Ministerstwu handlu i jego organom zgodnie z prawdą i w ciągu wyznaczonego w tym celu terminu wszelkich żądanych wyjaśnień w sprawie produkcyi i konsumcyi cementu, tudzież w sprawie swych zapasów oraz dostarczać wszelkich żądanych od nich w tym względzie wykazów i dokumentów.

§ 13.

W celu nadzoru nad przestrzeganiem postanowień niniejszego rozporządzenia, jakoteż w celu wykonania wydanych na jego podstawie zarządzeń,

tudzież w celu sprawdzania uskutecznionych według § 6. doniesień i udzielonych według § 12. wyjaśnień może Ministerstwo handlu nakazać przeprowadzenie oględzin pracowni i magazynów oraz przeglądnięcie zapisków kupieckich. Osobom, którym zadanie to zostało poruczone, należy udzielać wszelkich potrzebnych wyjaśnień i zezwalać na wstęp do pracowni i magazynów.

§ 14.

Za przekroczenia tego rozporządzenia oraz wydanych na jego podstawie zarządzeń, tudzież za każde współdziałanie przy udaremnieniu obowiązków w tem rozporządzeniu ustalonych, o ile odnośny czyn nie podlega ściganiu karno-sądowemu, będą karały polityczne władze pierwszej instancyi grzywnami do 20.000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy. Kary te można nałożyć także obok siebie. Nadto można orzec przepadek przedmiotów, do których czyn karygodny się odnosi.

§ 15.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Banhans wir. Schauer wir. Homann wir. Czapp wir. Wieser wir.

Wzór.

Poświadczenie przewozowe

na cement.

Imię i nazwisko posyłającego	
wjest uprawniony do przew	wiezienia
kg cementu,	
a to w czasie oddodo	
z (nazwa stacyi wysyłkowej)	
do (nazwa stacyi przeznaczenia)	
koleją lub okrętem parowym pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania	odbiorcy)
Wieden, dnia191	

Związek gospodarczy przemysłu cementowego.

Poświadczenie to nalety doczepić trwale do dokumentu przewozowego. Dodanie poświadczenia nalety w dokumencie przewozowym zaznaczyć. Poświadczenia przestie stacya przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24. także w roku 1918, w języku niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, ramuńskim, stoweńskim i ukraińskim.

Prenumerata na **cały rocznik 1918** każdego z tych ośmiu **wydań** Dziennika ustaw państwa wynosi z**a e**gzemplarz **10 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

					2			-0 -										
Rocznik	1849	za	K	5.04	Rocznik	1867	za	K	4.80	Rocznik	1885	za	K	4.32	Rocznik	1903 za	ı K	10.80
99	1850	77	32	12.60	20	1868	97	27	4.80	39	1886	97	77	5.93	77	1904 ,	92	6
7	1851	77	77	3.12	27	1869	99	27	7-20	'n	1887	99	21	6 —	91	1905 "	ית	7.20
-	1852	*7	77	6.24	27	1870	97	39	3.36	39	1888	99	77	10 08	77	1906 ,		14.40
99	1853	33	33	7:56	39	1871	99	37	4.80	39	1889	77	רל	7.20	39	1907 "	77	15.60
	1854	33	-	10.08	il	1872	77	91	7.68	21	1890	37	77	6.48	31	1908 ,	-	
27	1855	53	97	5.64	31	1873	371	31	7.92	77	1891	27	77	7.20	77	1909 ,	91	10.20
	1856	32	27	5.88	77	1874	57	27	5.52	39	1892	21	27	12.—	77	1910 _n	27	10.08
97	1857	*	31	6.84	79	1875	27	777	4.80	27	1893	77	91	7.20	77	1911 ,	7	8.40
29	1858		99	5.76	77	1876	37	27	3.60	20	1894	71	77	7.20	27	1912 ,	-	
*	1859	*	99	4.80	77	1877	27	97	2.40	77	1895	39	31	8 40	77	1913 "		11-40
	1860	27	37	4.08	77	1878	77	77	5.52	75	1896	77	30	8.40	39	1914 ,		18 —
7	1861	37	37	3.60	77	1879	31	97	5.23	91	1897	70	21	18:	91	1915 "		14 04
17	1862	32	37	3.36	30	1880	99	39	5.38	y	1898	23	יד	7.20	20	1916 "		15.54
3*	1863	72	95	3.36	37	1881	39	77	5.28	95	1899	77	77	12	21	1917 "	27	18:30
39	1864	32	31	3.36	20	1882	27	33	7.20	91	1900	37	77	8.40				
9	1865	37	27	4.80	39	1883	97	77	6.—	39	1901	91	77	7.20				
97	1866	77	79	5.28	29	1884	37	39	6	39	1902	37	31	9				

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od roku 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 200/a, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 250/a, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 300/a.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w ciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w ciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny haudiowej $\binom{4}{h}$ arkusza = 2 strony za 4 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowieje uzupełnione, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Scilerstätte I. 24, nie tylka każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handłowej (1/4 arkusz = 2 strony za 4 h); tym sposobem umożliwione jest nzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.